

Väckelsetider kan också vara förföljelsetider

Högsommartid, då solen står som högst och dagarna är som längst, kan väckelse- och förnyelsetider bryta fram i Guds rike. Det är i midsommartid som vi möter en av Bibelns märkligaste och tydligaste personligheter, enligt det svenska kyrkoårets predikotexter, nämligen Johannes Döparen. Dock är det inte på midsommardagen (lördag) som han ”får” träda fram utan först på söndagen. Midsommardagen har skapelsen som gudstjänsttema, vilket givetvis också är ett centralt tema för denna helg men är mer ”neutralt”. Denna omkastning förtar väckelsetemat under själva midsommarhelgen, en av årets viktigaste helger för vanliga ”Svenssons” tillika för många kristna. Detta är helgen då sill, nubbe och jordgubbar dominerar på matbordet och ”små grodorna” och ”musikanterna från Skaraborg” rör sig runt majstången. Just därför borde Bibelns frälsningsbudskap stå i centrum under denna högtid! Annat är det hos våra grannar i Danmark och Norge där midsommardagen heter Sankt Hans dag, då man lyfter fram Johannes Döparen och hans allvarliga väckelsebudskap vilket är ett gemensamt tema för den världsvida kristenheten denna dag.

Johannes Döparen – en profet i rätt tid

Johannes Döparen var ende son till prästen Sakarias och hans hustru Elisabet, fromma människor i Israel, som länge hade bett om att få barn. När allt mänskligt hopp var ute blev Elisabet gravid, efter att Sakarias fått en uppenbarelse och ett löfte av Gud att de skulle få en son. Detta skedde efter Guds förutbestämda vilja, som ett led i Hans frälsningsplan. (Luk. 1:5-25).

Johannes trädde fram i en tid i Israel då man inte sett eller hört profeter under mycket lång tid. Själva var han klar över sin kallelse som domsprofet och omvändelsepredikant, och han identifierade sig med profeten Elia genom att bära sådana kläder som Elia hade haft, nämligen kamelhårsmantel och ett läderbälte. Och eftersom han uppehöll sig i öknen åt han gräshoppor och vildhonung, vilket var den tidens fattigmansmat. (Matt. 3:4).

Det var i ökenområdet strax norr om Döda havet, vid ett av Jordans vadställen, som Johannes Döparens kärva röst hördes, att folket måste omvända sig genom att bli döpta och därmed få syndernas förlåtelse. Det märkliga hände att folk kom i skaror till vadstället för att lyssna till ”ökenpredikanten”, som man trodde kunde vara den utlovade Messias som profeterna hade förutsagt skulle komma, och man lät döpa sig i Jordanflodens smutsiga vatten. Budskapet var ju inte precis bekvämt för judarna som, i lydnad till Mose lag, regelbundet gick till Templet för att få sin synd *övertäkt* genom prästernas offertjänst. Men folket lyssnade till den uppfodrande förkunnelsen, vilket uppenbarligen verkade på deras samveten, eftersom de frågade: ”*Vad ska vi göra?*” (Luk. 3:10). Samma fråga ställde folket i Jerusalem till aposteln Petrus efter hans omvändelsepredikan på Pingstdagen som rört deras samveten. (Apg. 3:37-39). Den frågan blir angelägen för människor också i dag där det finns väckelseatmosfär och Anden är utgjuten.

Johannes Döparen – en länk mellan gammalt och nytt

Johannes framträdde ”mitt i tiden” och var en länk mellan det gamla förbundet, gällande Guds egendomsfolk Israel, och det nya förbundet gällande Jesu Kristi församling bestående av både judar och hedningar. Dels var hans framträdande och förkunnelse i enlighet med gamla förbundets profeter samtidigt som han praktiserade något nytt, nämligen omvändelsens dop till syndernas förlåtelse. (Luk. 3:2-6).

Är detta en predikant vi skulle vilja lyssna till i dag i Sverige? Jag är inte så säker på det. Kanske skulle han bli avvisad direkt på grund av hans märkliga ”förpackning”, men budskapet skulle behöva höras runt om i våra samhällen och städer så att vi ruskas om i vår bekvämlighet.

Johannes, själv en profet, förstod sitt uppdrag som vägröjare för Messias och insåg därmed att det han gjorde var temporärt. Messias var den som skulle fullborda judarnas frälsning och återupprätta Israel som nation. Så när Johannes ser Jesus nalkas får han Andens ingivelse att denne är Messias, och han sa: ”*Se Guds lamm som tar bort världens synd. ...*”. (Joh. 1:29). Härav kan man förstå att Jesu dop inte skedde av en slump utan att det var en nödvändig akt i den förutbestämda kallelse Gud hade för sin son Jesus, att vara världens Frälsare. (Joh. 14:6; Apg. 4:12). För Jesus var dopet en

lydnadshandling och Gud gav sitt gensvar genom att sända Anden. Här invigdes Jesus i sin offentliga gärning som förkunnare av evangeliet om Guds rike.

Johannes profetiska tjänst var begränsad till att döpa judarna i vatten till deras synders förlåtelse, så att de blev beredda till att ta emot Messias. Men det innebar inte att de blev pånyttfödda och fick ett andligt liv. För det behövdes något mer, vilket Johannes visste, då han sa: *"Han ska döpa er i den helige Ande och eld. ..."* (Matt. 3:11). När Jesus blivit döpt och stigit upp ur vatten öppnades himlen och Johannes såg Anden komma ner i en duvas skepnad, och den blev kvar över Jesus. Det var tecknet för Johannes, att Jesus var den Messias såsom profeten förutsagt. (Joh. 1:32-34).

För oss sker dopet i vatten en gång medan dopet i Anden måste förnyas gång på gång, genom att vi låter oss uppfyllas med Andens liv i bön och lovsång. (Ef. 5:18-19). Vilken förmån vi har att få efterfölja Jesus, han som döper oss i den helige Ande och eld.

Radikal förkunnelse möter motstånd

Alla i Jerusalem var inte positiva till den "väckelserörelse" som pågick i stadens utmarker där Johannes predikade och döpte. Fariseerna och de Skriftlärda såg ett hot i den unge, radikala predikantens verksamhet eftersom tillströmningen av judar ökade omkring honom. Fariseerna blev ängsliga och skickade dit "spioner" för att få reda på vad som försegick, och när dessa frågade Johannes vem han var, och med vilken auktoritet han döpte blev atmosfären hotfull. Johannes gav dem svar på tal, och när även somliga fariseer ville bli döpta avslöjade han deras falskhet. (Matt. 3:7-10).

Trots att Johannes framträdande var förutsagt i Bibelns profetiska skrifter kunde de Skriftlärda inte se, än mindre erkänna, att han var den som beredde vägen för Messias till det judiska folket. (Jes. 40:3-5; Malaki 3:1; 4:5,6). Istället förföljde man Johannes eftersom han avvek från den rabbinska traditionen både i lära och liv. Man var ju Abrahams barn och hade Gud på sin sida och hade därför ingen orsak att omvända sig. Men Jesus tog honom i försvar gentemot fariseerna och framhöll honom som en stor profet. (Luk. 7:24-35). Johannes ansågs dock vara villolärare och för en sådan måste man skydda folket och därför skulle han röjas ur vägen, vilket slutade med att han sattes i fängelse och avrättades. Är det männe ett sådant grymt öde som avhåller många förkunnare i dag från att predika ett klart och tydligt evangelium om syndens allvar och frälsningens befrielse och glädje?

Under tidigare väckelser, på 1700- och 1800-talen erfor man förföljelse för sin förkunnelse och sitt trosliv. Inte minst har dopförkunnelsen och dess praktiserande varit, och är än i dag, central i den kristna församlingen. Jesus gav ju apostlarna uppdraget att göra lärjungar genom att döpa och undervisa dem. (Matt. 28:18-20). Dopläran har dock varit en stridsfråga – när och hur ska dopet ske; är det Guds nåd som är det centrala eller är det endast en lydnadshandling? När den baptistiska dopläran började praktiseras i mitten på 1800-talet blev det orsak till förföljelse både från präster i den Lutherska kyrkan och från statliga myndigheter. Det första registrerade baptistdopet skedde den 23 juni 1847 i ett vattendrag i Östansjö väster om Örnköldsvik. Då döptes en familj på fem personer som ville följa sitt samvete genom det de läst i Nya testamentet, att "den som tror och blir döpt skall också bli frälst". Familjen blev emellertid så trakasserad och förföljd, av både länsman och prästen, som ville tvångsdöpa deras nyfödda barn, att de kände sig tvungna att emigrera till Amerika. Ett drygt år senare bildades Sveriges första baptistförsamling i den lilla byn Borekulla efter att fem människor blivit döpta i havet i Vällersvik utanför Frillesås i Halland.

Mina farföräldrar, som bodde i Vikarbyn väster om Rättvik, var de första i sina familjer som blev baptister. Farmor kom till "klarhet", som man sa, i oktober 1887 då hon var 28 år. Därefter döptes hon och blev medlem i Rättviks baptistförsamling. Farfar var 21 år då han lät döpa sig 1890 i Elimkyrkan på Östermalm i Stockholm. Deras val sågs inte med blida ögon i början, men någon svår förföljelse kände de inte av. Prästen skrev dock i vigselboken att de hade "valt att kalla sig baptister", vilket var en markering och de blev stämplade som avvikande människor i samhället.

Kristet liv innebär förföljelse och lidande

Jesus undervisning om livet i hans efterföljelse är central för varje människa som vill kalla sig

kristen och leva ett kristet liv. Det handlar om att leva i en medveten relation till honom genom att regelbundet ta del av bibelordet och genom att lyssna till den helige Ande i oss. Detta andliga liv sätter oss i en ny relation till den här världen, ty Jesus säger att vi kommer att bli hatade av världen, precis som han har blivit hatad. Det verkar vara ofrånkomligt för den som vill ta sitt kristna liv på fullt allvar. (Joh. 15:18-21). Jesus säger också att hans lärjungar (i alla tider) kommer att få uppleva lidande av olika slag så länge vi är i den här världen. Och det verkar som att det gäller generellt för dem som vill följa honom. (Joh. 16:33). Förföljelse och lidande, med mindre eller större konsekvenser, är alltså något som åtföljer ett helöverlåtet kristet liv.

Detta kände aposteln Paulus väl till, han som själv hade varit en förföljare av kristna människor men som blev en hängiven efterföljare till Kristus. När han undervisar om livet med den helige Ande som en underbar och välsignad erfarenhet, skriver han också: *"Och är vi barn så är vi också arvingar, Guds arvingar och Kristi medarvingar, lika visst som vi lider med honom för att också förhärligas med honom."* (Rom. 8:17). Då Paulus och Barnabas var i Derbe och förkunnade evangelium blev många frälsta. När de sedan återvände till platser de tidigare besökt, för att styrka och uppmuntra de troende, sa de till dem: *"Vi måste gå igenom många lidanden för att komma in i Guds rike."* (Apg. 14:21-22).

Många kristna syskon runt om i världen upplever förföljelse och lidande i dag. Organisationen Open Doors och andra ger ständigt information om vad som händer på detta område och det tycks öka i intensitet och antal. Antalet kristna som utsätts för förföljelse är så förbluffande att det närmar sig en internationell definition för folkmord. Något som den engelske utrikesministern Jeremy Hunt nyligen uppmärksammade. Faithwire News rapporterade nyligen om en studie som säger att en av tre lider av religiös förföljelse och det är kristna som dominerar. Den obekväma sanningen är, säger studien, att 80 procent som förföljs på grund av sin religiösa tro är kristna.

Orsaken till att vi i Skandinavien ännu inte känner av det så mycket, även om det börjar märkas även här, är att vi inte lever ut vår tro på ett helhjärtat sätt. Helöverlåtelse till Jesus och ett visst mått av förföljelse går hand i hand. Detta är inget vi söker men som kommer att tillta ju mer vi närmar oss Jesu tillkommelse och Guds rikes upprättelse. (Upp. 6:9-11).

Ortodoxa judar förföljer Messias-troende judar

Historiskt sett har den kristna kyrkan mer eller mindre förföljt judar på olika sätt. Mycket kan sägas om detta. Här vill jag bara nämna om den fruktansvärda massaker som ägde rum under 2:a Världskriget då nazisterna ansåg det nödvändigt att eliminera så många judar som möjligt, vilket delvis kunde ske med kristna förtecken. Viss förföljelse mot judisk tro har fortsatt inom kristenheten in i våra dagar genom den så kallade ersättningsteologin, som innebär att Israel inte längre ses som Guds utvalda folk. Den kallelsen har övertagits av det nya förbundets folk som utgörs av den världsvida kristna kyrkan, säger man. En ståndpunkt som givetvis är obiblisk.

Det vi inte hör så mycket om i dag, men som har pågått flera år och som tillar, är att ultra-ortodoxa judar och vissa rabbiner förföljer så kallade Messias-troende judar. Det är en nutida variant av den förföljelse vi läser om i Apostlagärningarna mot jude-kristna. Time Magazine rapporterade om detta redan 2008: *"Messianska judar, som de judar som tror på Jesus kallas, är bara ett fåtal i Israel – någonstans mellan 6,000 och 15,000 – men de provocerar hat utom alla proportioner i förhållande till deras antal. Många ortodoxa judar ser dem som förädare med sin kristna tro, vilken i århundraden har förföljt judar."*

Unga ortodoxa judar i Israel sluter upp på platser där Messias-troende judar samlas för att trakassera och störa. Där kan de ropa slagord som: *"Hitler tog våra kroppar, ni tar våra själar!"* Trots motstånd har gruppen av Messias-troende judar och deras församlingar ökat den senaste tiden och man räknar i dag att det är cirka 30 000 i Israel. Men trots att dessa är mer accepterade i samhället i dag så ökar de ultra-ortodoxa sitt motstånd mot dem. Förföljelse av kristna (hedningar och judar) är ett tidstecken bland många andra som visar på att tiden närmar sig med hast då Jesus kommer för att hämta sin brud och låter domen gå över världen. (Dan. 12:1).

Claes-Göran Bergstrand. 2019-06-19.